

PEDAGOGISCH

WERKPLAN

Peuteropvang

2022-2025

Inhoud

Inleiding	3
1. Een veilige en gezonde speelleeromgeving	3
1.1 Rijke speelleeromgeving.....	3
1.2 Veilig spelen.....	4
1.3 Dagritme	5
1.4 Groepsindeling en plaatsing	6
1.5 Voeding.....	7
1.6 Vierogen principe en achterwacht	7
2. Kinderen volgen en begeleiden in hun ontwikkeling	8
2.1 Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE).....	8
2.2 Werken met KIJK! 0-7 jaar	8
3. Samenwerking met ouders	9
3.1 Ouderbetrokkenheid	9
3.2 VVE Thuis.....	10
3.3 Communicatie	10
3.4 Kennismakingsgesprek mentor met ouders/verzorgers	11
3.5 Wennen	12
4. Samenwerking met zorg- en hulpverleningsinstellingen	12
5. Competentiegericht begeleiden van pedagogisch medewerkers.....	13
5.1 Competenties pedagogisch medewerkers	13
Inlevingsvermogen	13
Luisteren	13
Samenwerken.....	13
5.2 Begeleiding en ondersteuning pedagogisch medewerkers.....	14
6. Gedragscode.....	14

Inleiding

Dit pedagogisch werkplan staat niet op zichzelf, maar vormt in samenhang met het pedagogisch beleid, het locatiewerkplan en het kwaliteitshandboek het geheel van het beleid en werkwijze van Zoople Velsen.

1. Een veilige en gezonde speelleeromgeving

1.1 Rijke speelleeromgeving

Inrichting

Alle locaties van Zoople Velsen bieden voorschoolse educatie aan en dat is zichtbaar in de inrichting van de ruimte.

In het pedagogisch beleid staat beschreven hoe de inrichting van de ruimte aansluit bij het bieden van emotionele veiligheid.

Daarnaast dient de inrichting de peuters aan te spreken en te ondersteunen in hun spel en ontwikkeling. In een rijke speelleeromgeving worden kinderen uitgedaagd tot (samen)spel, wordt zelfstandigheid gestimuleerd en krijgen zij ruimte om spelend te ontdekken. Rustige kleuren en een niet te drukke inrichting zorgen daarbij voor overzicht en harmonieuze sfeer.

We kiezen voor lage kasten, waar kinderen zelf het speelgoed uit kunnen pakken en weer in kunnen opbergen. Bovendien worden er -met behulp van deze kasten- speelhoeken gecreëerd, waardoor kinderen zich enigszins af kunnen zonderen en er duidelijkheid ontstaat. Zo is er een bouwhoek, huishoek /poppenhoek en themahoek. Kinderen weten welk spel waar 'hoort' en hebben de mogelijkheid om zelfstandig te spelen. De hoeken worden regelmatig heringericht, om verschillende soorten spel uit te lokken en mogelijk te maken. Op de peuteropvang mag ook een zand/watertafel niet ontbreken.

Op alle peuteropvang locaties zijn er lage tafels met lage stoeltjes, waar kinderen goed aan kunnen zitten en werken en veel vrijheid van bewegen hebben. De meeste locaties hebben ook een hoge tafel, die zo is ontworpen dat peuters er goed aan kunnen zitten. De hoge tafel geeft pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om op een voor hen prettige en gezonde hoogte te zitten en de kinderen te begeleiden bij het spel en tijdens eten en drinken.

De toiletruimte is in de meeste peuteropvang zo gelegen dat peuters als ze daaraantoe zijn zelfstandig naar het toilet kunnen gaan. Voor kinderen die nog niet zindelijk zijn is er een verschoontafel, waar peuters met een trapje zelf op kunnen klimmen.

Lage kapstokken zorgen ervoor dat de peuters zelf hun jas kunnen ophangen.

Pedagogisch medewerkers zorgen voor voldoende bewegingsactiviteiten, binnen én buiten. In sommige locaties kunnen we gebruik maken van bijv. een speellokaal in de basisschool. Maar ook waar die mogelijkheid niet is, zorgen we ervoor dat de zaal zo ruim is (of af en toe wordt gemaakt) dat de peuters zich er vrij kunnen bewegen en dat er ruimte is voor bewegingsactiviteiten.

Materiaalkeuze

Bij de inrichting van de ruimte worden bewuste keuzes gemaakt voor verschillende materialen. Op alle locaties zijn peuterspeelgoed en creatieve materialen aanwezig. Denk hierbij aan: Duplo, bouwmaterialen, poppen en toebehoren, puzzels en boeken, keukentje met toebehoren, klei,

materialen om te knippen, plakken en schilderen, enz. Echte materialen uit de dagelijkse leefwereld van peuters worden ingezet ter ondersteuning van de taalontwikkeling, b.v. echte pannen, kookgerei, een afwaskwast, theedoek, handdoek, maar ook lege verpakkingen van b.v. afwasmiddel of melk. Tevens is er op de peuterleeftijd toegesneden ontwikkelingsmateriaal voorhanden.

Om het voor kinderen afwisselend te houden en ervoor te zorgen dat de hoeveelheid spel materiaal niet overweldigend is bieden we niet alles tegelijk aan. Soms halen pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld de verkleedkleding een paar weken weg, om dat daarna opnieuw te introduceren.

Buitenruimten

Het is belangrijk (o.a. voor de motorische ontwikkeling) dat kinderen vaak buiten spelen. Bij alle peuteropvang is buitenspeelruimte beschikbaar. Ook deze buitenruimte voldoet aan de landelijk vastgestelde normen wat betreft oppervlak en veiligheid. Doorgaans is er op het speelterrein minimaal een zandbak en een klimhuis of glijbaan aanwezig. Er zijn fietsjes en karren en er is materiaal om in de zandbak te spelen. In de zomer wordt er vaak met water gespeeld. Ook bij minder mooi weer gaan de kinderen naar buiten: liefst elk dagdeel. Grenst de buitenruimte niet direct aan het lokaal, dan gebruiken we een evacuatiekoord om de kinderen op een rustige en veilige manier naar buiten te begeleiden. Hoe wij gebruik maken van onze buitenruimte staat per locatie omschreven in het locatiewerkplan.

1.2 Veilig spelen

Calamiteitenplan; Brandactieplan en ontruimingsplan

Op elke locatie is er een brandactieplan en ontruimingsplan deze staan omschreven in het calamiteitenplan. Deze hangen op een goed zichtbare plaats in het lokaal of de hal. De plannen zijn bekend voor iedereen die op de locatie werkt. Er vindt eenmaal per jaar een ontruimingsoefening plaats en op basis daarvan een evaluatie. Dit doen wij in samenwerking met scholen en/of buurthuizen waarmee wij in één gebouw zitten.

Bedrijfshulpverlening

Op elke locatie is er elk dagdeel één persoon aanwezig die in het bezit is van het diploma Bedrijfshulpverlening (BHV). Bhv'ers hebben de leiding tijdens een ontruiming of op het moment van een ongeval, totdat er professionele hulp is. Eén maal per twee jaar volgen de Bhv'ers een herhalingscursus, BHV wordt meegenomen in ons opleidingsplan.

Kinder-EHBO

Alle pedagogisch medewerkers hebben of behalen komend jaar een diploma kinder-EHBO. Zij weten bij ongelukken/onwel raken van kinderen hoe zij moeten handelen. Jaarlijks organiseert Zoople Velsen een herhalingscursus, zo blijven medewerkers gecertificeerd. Kinder-EHBO wordt meegenomen in ons opleidingsplan.

Risicomonitor

Zoople Velsen werkt met de risicomonitor. Met de risicomonitor creëren we een actueel veiligheids- & gezondheidsbeleid. Waarmee we gestructureerd en continu de beleidscyclus te doorlopen.

Huisregels

Naast het locatie specifieke beleidsplan veiligheid en gezondheid zijn er voor de peuteropvang huisregels opgesteld met algemene regels voor gezondheid/hygiëne en veiligheid¹. Deze hangt op elke locatie op een zichtbare plaats. Nieuwe pedagogisch medewerkers, invalmedewerkers en stagiair(es) worden hierop gewezen.

---

¹ Zie: Locatiespecifiek beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Inspectie

In opdracht van de gemeente controleert de GGD ieder jaar de peuteropvang. De GGD brengt een inspectierapport uit, dat is te downloaden vanaf de website. In het Landelijk Register Peutercentra en Kinderopvang zijn inspectierapporten ook te lezen.

1.3 Dagritme

Peuters komen minimaal één dagdeel, maar meestal meerdere keren per week naar de peuteropvang. Het is belangrijk dat kinderen regelmatig ervaren. Die duidelijkheid geeft jonge kinderen een veilig gevoel. Daarom wordt in elke groep een vaste dagindeling gehanteerd.

Spelen en activiteiten.

Op de peuteropvang komen alle soorten activiteiten aan de orde: zingen, bewegen, voorlezen, puzzelen, creatieve activiteiten, (kring)spelletjes, rollenspel, bewegingsactiviteiten etc. Er zijn speciale, door de pedagogisch medewerkers voorbereide activiteiten en er zijn ruimschoots mogelijkheden voor vrij spel. In beide spelvormen zijn de pedagogisch medewerkers actief en betrokken: ze spelen mee en verdiepen zo het spel, stimuleren spelenderwijs de kinderen om nieuwe dingen te ontdekken en ze voegen taal (woorden en begrippen) toe. Activiteiten worden zoveel mogelijk gekoppeld aan het thema, in het kader van Startblokken.

Buitenspelen is een onmisbaar onderdeel om de wereld te ontdekken. Denk aan het onderzoeken van mieren in het gras en de schelpen in het zandbakzand. Daarnaast hebben kinderen veel bewegingsmogelijkheid nodig om zich motorisch te kunnen ontwikkelen.

De kring

Elk dagdeel starten we met een kring. In de kring laten we de dagindeling van het komende dagdeel aan de peuters zien – vaak met behulp van ‘dagritme kaarten’, vaste routines als tellen van kinderen en kijken naar het weer e.d. Daarnaast wordt in de eerste kring gekeken wie er allemaal zijn, wie er niet zijn (Is Meike ziek?). Zo raken de kinderen bij elkaar betrokken en leren ze zich in de ander te verplaatsen. Daarnaast is er ongeveer halverwege het dagdeel tijd om iets te drinken en te eten. Ook dat doen we in een kring met alle peuters. Het is een goed gebruik om het dagdeel ook weer samen af te ronden: opnieuw in een kring.

De kring is een belangrijk ritueel en rustpunt in de peuteropvang. In een kringgesprek zitten veel leermomenten voor kinderen. Bijvoorbeeld de sociale ontwikkeling: op je beurt wachten, even op je stoeltje blijven zitten. Op de basisschool maken kringgesprekken een belangrijk deel uit van het programma. Dan komt de ervaring van peuters met de kring goed van pas!

De grote kring – met alle peuters van de groep- is niet optimaal voor het werken aan de taalontwikkeling van VVE-kinderen, of aan andere speciale vaardigheden of ontwikkelingsgebieden. Hiervoor is een kleine kring – van twee tot vijf kinderen veel effectiever. Regelmatig werken we daarom ook in kleine groepjes. *Zie verder: werkinstructie Dagindeling op de peuteropvang.*

Voorlezen.

Op de peuteropvang lezen we elk dagdeel voor. Interactief voorlezen stimuleert de taalontwikkeling en de fantasie van kinderen. We werken met ‘vertel tafels’, een belangrijk middel bij Startblokken. Door de vertel tafel maken we een bij het thema passend boek visueel en betrekken we alle kinderen bij het boek. Door middel van boeken bieden we nieuwe woorden en begrippen, maar ook fantasie en ‘avontuur’ aan.

Peuters houden van de herhaling van (een periode) hetzelfde boek, zo maakt een peuter zich het verhaal en de woorden eigen. We lezen voor in de grote kring en in kleine groepjes.

Tijdens de Kinderboekenweek en de Nationale Voorleesdagen besteden we extra aandacht aan peuterboeken en voorlezen. Ieder jaar bezoeken we met ouders en kinderen de bibliotheek, zo maken kinderen spelenderwijs kennis met een rijke leescultuur.

Verschonen, toilet en zindelijkheid

Als ouders thuis met het kind bezig zijn met een zindelijkheidstraining en het kind er zelf aan toe is, kan de training op de peuteropvang worden voortgezet. Zindelijk worden gaat spelenderwijs. De pedagogisch medewerker stimuleert het kind met complimenten als het kind zelf naar de WC gaat, maar geeft geen negatieve aandacht als dit (nog) niet goed lukt, of er een 'ongelukje' gebeurt. Kan een peuter nog niet zelf naar de WC, dan gaat de pedagogisch medewerker mee en leert het meteen om de handen te wassen na het toiletbezoek.

De peuters die nog niet zindelijk zijn, controleren we regelmatig op een volle luier of vieze luier. De luier wordt in ieder geval gecontroleerd en zo nodig verschoond.

1.4 Groepsindeling en plaatsing

Zoople Velsen heeft 10 locaties in de gemeente Velsen. Elke locatie heeft één of twee lokalen.

De peuteropvang werkt in stamgroepen die bestaan uit maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Zij worden begeleid door twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers en soms met een stagiaire en/of vrijwilligster erbij. Bij elke locatie is zichtbaar aangegeven wie er welke dag werkt.

Mentorschap

Op de groep verdelen wij de kinderen over de pedagogisch medewerkers zodanig dat er sprake is van veel persoonlijke betrokkenheid voor ieder kind. Wij noemen dat **mentorschap**. Elke pedagogisch medewerker heeft evenredig naar het aantal dagdelen dat de pedagogisch medewerker op de groep staat een aantal kinderen als mentorkind.

De verdeling van het aantal kinderen gaat in collegiaal overleg. Per groep wordt de toewijzing van mentorkinderen vastgelegd. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders, collega's en is verantwoordelijk voor de overdracht naar de school toe. Als zodanig zal de pedagogisch medewerker zich ook aan de ouders kenbaar maken tijdens het kennismakingsgesprek.

Door de "eigen" mentor kinderen is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kan zij beter inspringen op de behoefte van deze kinderen en bouwt ze een band op met kind en ouders. Hierdoor zullen kind en ouders mogelijk ook eerder zelf contact zoeken met de mentor.

zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor.

De kinderen zullen door de mentor gevolgd worden door middel van het observatie en registratiesysteem KIJK! De mentor voert jaarlijks na registratie (bij 2.10 en 3.10) een oudergesprek over de ontwikkeling van de peuter

Op het entreeformulier en stamkaart is zichtbaar welke mentor aan het kind is toegekend, deze is aanwezig op de locatie.

Aanmelden, inschrijving en plaatsing

Ouders kunnen hun kind vanaf de geboorte al aanmelden via onze website www.zooplevelsen.nl.

De afdeling planning beheert de inschrijffijst. Wanneer een kind 2 jaar oud is en er plaats is op de peuteropvang, wordt het kind opgeroepen.

Bij plaatsing gelden de volgende regels²:

- In principe plaatsen we kinderen op basis van hun leeftijd: het oudste kind van de inschrijflijst is het eerst aan de beurt. Als er sprake is van een wachtlijst, kan ook de aanmelddatum mee gaan wegen.
- Kinderen met een VVE-indicatie plaatsen we bij voorkeur direct 4 dagdelen. Wanneer de omstandigheden dit wenselijk maken, kunnen er in overleg met de plaatsingscoördinator andere afspraken worden gemaakt.
- Uitzonderingen kunnen we maken als er sprake is van een sociaal/medische indicatie, verstrekt door de jeugdgezondheidszorg. Een kind kan dan vaker komen of minder.
- We plaatsen peuters niet in een groep waar een nabij familielid pedagogisch medewerker is.

Ruilen van dagdelen en afnemen van extra dagdelen

Voor ouders die peuteropvang afnemen, is het mogelijk om dagdelen te ruilen of een keer een dagdeel extra af te nemen. De werkwijze hiervoor is beschreven in de Aanvullende Algemene Voorwaarden van Zoople Velsen.

1.5 Voeding

Gezonde voeding is belangrijk. Bij Zoople Velsen hanteren wij een voedingsbeleid³, waarin is omschreven hoe wij op de peuteropvang omgaan met voeding en eten. Ons voedingsbeleid is opgesteld aan de hand van de richtlijnen vanuit het voedingscentrum en vanuit een werkgroep van onze pedagogisch medewerkers.

Een belangrijk doel van eten is voeding binnenkrijgen. Daarnaast is gezamenlijk eten en drinken ook gezellig en lekker. Veel kinderen ervaren dit ook zo. Tijdens het eten komen ook (sociale) vaardigheden aan bod, zoals op je beurt wachten, kiezen en je mag praten met je mond leeg.

Tijdens de dagdelen geven we de kinderen het meegebrachte fruit en geven hierbij water of thee. We houden rekening met dieetwensen van ouders. Kinderen worden nooit gedwongen iets te eten of te drinken. Bij warm weer wordt het drinken van water zoveel mogelijk gestimuleerd.

Voedsel komt de peuteropvang ook binnen via de ouders, bijvoorbeeld bij traktaties van verjaardagen en afscheid. Bij het omgaan met wat ouders als traktaties aanbieden moeten de pedagogisch medewerkers soms zoeken naar een balans tussen respect en begrip voor de moeite die ouders doen om met een mooie traktatie te komen, hierbij nemen wij wel de richtlijnen van het voedingscentrum in acht. We proberen ouders van tevoren bijvoorbeeld lijsten mee te geven met voorbeelden van traktaties (zie voedingsbeleid). Als ouders toch iets anders trakteren, kunnen de pedagogisch medewerkers er ook voor kiezen om de traktatie mee naar huis te geven en bijvoorbeeld een klein stukje hiervan te eten in de groep.

1.6 Vierogen principe en achterwacht

Zoople Velsen wil een veilige omgeving creëren en werkt daarom zoveel mogelijk met twee pedagogisch medewerkers op de groep(en). Dit is echter niet altijd mogelijk. In sommige gevallen is het werken met halve groepen (en dus één pedagogisch medewerker) noodzakelijk. Zo nodig zijn er andere professionals (leerkracht/pedagogisch medewerkers/ collega's in het buurthuis), beschikbaar als achterwacht. Mede door de afspraken in het kader van het 4 ogen beleid kan het in geen enkele locatie voorkomen dat een pedagogisch medewerker alleen in het gebouw is.

Voor alle locaties geldt: is een pedagogisch medewerker alleen op de groep dan werken we als dat mogelijk is met stagiaires naast de vaste pedagogisch medewerker. Als dit niet haalbaar is, wordt boventallige inval ingezet.

---

² Uitgebreide informatie over plaatsing staat in het Plaatsingsbeleid van Zoople Velsen

³ Uitgebreide informatie is te lezen in het Voedingsbeleid van Zoople Velsen

Voor noodsituaties zijn er voor elke locatie afspraken over eventuele achterwacht, die ter plaatse is of uiterlijk binnen 15 minuten ter plaatse kan zijn.

2. Kinderen volgen en begeleiden in hun ontwikkeling

Bij Zoople Velsen werken wij met een VVE-programma en een kind volgsysteem (KIJKO-7jaar), beide methodieken samen zorgen ervoor dat de pedagogisch medewerkers de kinderen optimaal kunnen volgen en ondersteunen.

Het VVE-programma geeft een richtlijn voor doelgericht en thematisch werken. Het kind volgsysteem brengt de ontwikkeling van individuele kinderen in beeld zodat het aanbod daarop afgestemd kan worden.

2.1 Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE)

Bij Zoople Velsen wordt gewerkt met het VVE-programma Startblokken. De criteria om in aanmerking te komen voor een VVE-indicatie stelt de gemeente jaarlijks vast. De doelgroepcriteria gaan deels over de achtergrond van het kind, het gezin en over de taalontwikkeling van de kinderen.

Vanaf het elf maanden consult bij het consultatiebureau worden ouders geïnformeerd over VVE. Als het kind voor VVE in aanmerking komt, en ouders hiermee akkoord gaan, dan stuurt de jeugdverpleegkundige een indicatie aan Zoople Velsen. Daarnaast kunnen ouders die menen dat hun peuter in aanmerking komt voor VVE dit melden bij de pedagogisch medewerkers of het consultatiebureau. Als een pedagogisch medewerker vindt dat een kind in aanmerking zou moeten komen voor VVE, dan kan zij met toestemming van de ouders bij de JGZ een zogenaamde doelgroep indicatie aanvragen. Indien nodig hebben we over een indicatieverzoek nog nader contact met JGZ (zie hoofdstuk 4).

2.2 Werken met KIJK! 0-7 jaar

Alle peuteropvang van Zoople Velsen werken met de observatie/registratie methode 'KIJK! 0-7 webbased' (KIJK!). Dit is een kind volgsysteem dat op veel basisscholen en ook op steeds meer peuteropvang wordt gebruikt. Het is gebaseerd op de landelijk vastgelegde streefdoelen/referentieniveaus.

De pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het regelmatig observeren en registreren in KIJK!. Observeren doen we regelmatig en zo objectief mogelijk aan de hand van herkenbare mijlpalen in de ontwikkeling, registreren doen we op vastgestelde momenten.

Voor reguliere kinderen registreren we op 2 momenten en voor VVE kinderen zijn er 3 registratiemomenten. Bij de registratiemomenten worden alle lijnen ingevuld.

Afhankelijk van de leeftijd van het kind vinden de registratiemomenten over het algemeen plaats op de volgende leeftijden:

- 2 jaar en 10 maanden
- 3 jaar en 4 maanden (VVE)
- 3 jaar en 10 maanden

Na de wenfase van 3 maanden wordt alleen een registratie van de leerlijnen basiskennmerken en betrokkenheid gemaakt en kort besproken met ouders.

Na de eerste en de laatste registratie (van alle leerlijnen) vindt er een oudergesprek plaats. De pedagogisch medewerker bereidt het gesprek voor a.d.h.v. de observaties en registraties. De ouders kijken naar en praten mee over het ontwikkelingsprofiel van hun kind.

Als uit de registraties blijkt dat de peuter in zijn of haar ontwikkeling opvalt, zal de pedagogisch medewerker de in KIIK beschikbare extra observatielijsten van het betreffende ontwikkelingsgebied invullen. Zo kan zij de begeleiding en het aanbod van activiteiten afstemmen en waar nodig een zorgtraject starten⁴.

3. Samenwerking met ouders

De pedagogisch medewerkers werken vanaf de intake aan een vertrouwensband met ouders. Het is in het belang van de peuters dat hun ouders en hun pedagogisch medewerkers goed contact hebben en informatie met elkaar uitwisselen.

3.1 Ouderbetrokkenheid

In het contact met de ouders hanteren we de volgende basisprincipes van partnerschap:

- Ouders kennen hun kind het beste en weten –in principe⁵– dus ook wat het beste is voor hun kind;
- De ouder en de pedagogisch medewerker zijn gelijkwaardig aan elkaar. Ieder draagt vanuit zijn eigen kennis en expertise bij aan de ontwikkeling van het kind en men neemt elkaar hierin serieus.
- Pedagogisch medewerkers hebben een directe en vragende houding naar ouders.
- Pedagogisch medewerkers kijken met professionele ogen naar de peuters, ze spreken ouders, zonder oordeel, aan als zij zich zorgen maken om een kind.
- Pedagogisch medewerkers lichten ouders voor en hebben een signalerende functie. Vaak is de pedagogisch medewerker (na de Jeugdverpleegkundige/JGZ-arts) de eerste persoon in het leven van de peuter die vanuit een professionele invalshoek kijkt en met het kind werkt.

Het contact is intensief: de pedagogisch medewerker ziet het kind 8-16 uur per week. Ouders moeten soms even wennen aan het feit dat er een professional van zo dichtbij mee kijkt. Pedagogisch medewerkers zijn zich hiervan bewust en werken aan het onderling vertrouwen.

Pedagogisch medewerkers betrekken de ouders op verschillende manieren bij de peuteropvang. Naast de reguliere communicatie en contactmomenten (zie paragraaf 3.2), betrekken we ouders bij activiteiten op de peuteropvang.

Er wordt thematisch gewerkt, volgens het concept ‘Startblokken’. Bij de start van het thema worden ouders meteen betrokken. Bijvoorbeeld: we gaan het thema doen: ‘Ik woon hier!’ en elke ouder neemt een foto van de slaapkamer van het kind mee. De pedagogisch medewerker geeft via een ouderbrief of mail informatie over de inhoud van het thema en wat er in de planning staat. Elk thema wordt met een ouderbijeenkomst afgesloten, kinderen mogen dan laten zien wat ze gedaan en geleerd hebben.

Jaarlijks organiseert de peuteropvang een ouderavond waarin opvoeding en of verzorging, centraal staat.

---

⁴ Zie Borgingsplan KIIK!

⁵ Uitzondering vormen situaties waarbij er sprake is van een voogd of andere omstandigheden waarin ouders het opvoeder schap (verplicht) delen met niet-ouders.

3.2 VVE Thuis

Zoople Velsen werkt met het programma VVE-thuis voor ouders van VVE-kinderen, waarmee we de ouderbetrokkenheid bij de educatieve ontwikkeling van het kind op de peuteropvang versterken.

3.3 Communicatie

Individuele contacten.

Tijdens het brengen en halen, of op afspraak op een ander moment hebben de pedagogisch medewerkers individueel contact met de ouders. Er wordt praktische informatie verstrekt over wat het kind heeft meegemaakt of geleerd. Voor de pedagogisch medewerkers is het belangrijk om van ouders te horen of er specifieke zaken spelen in de thuissituatie, bijvoorbeeld: geboorte, een sterfgeval, ziekte, verhuizing. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers beter rekening houden met de gemoedstoestand van de peuter. De informele contacten bij het halen en brengen zijn waardevol voor het ontwikkelen van een vertrouwensband met de ouders. Daarnaast zijn er ook de meer formele momenten: de intake en de oudergesprekken n.a.v. de registraties in KIJK!

Schriftelijke informatie

Met regelmaat ontvangen de ouders informatie van de hun locatie over extra activiteiten zoals sinterklaas en kerstfeest, buitenactiviteiten, VVE- thema's, ouderavonden en themabijeenkomsten. Via een (digitale) ouderbrief informeren de pedagogisch medewerkers de ouders hierover.

Oudercommissies

Elke peuteropvang heeft in principe een oudercommissie. (OC) De OC heeft wettelijke adviesrechten:

- de uitvoering van het kwaliteitsbeleid
- het algemeen beleid op het gebied van voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid
- de openingstijden
- het beleid rondom voorschoolse educatie
- vaststelling en wijziging van de klachtenregeling
- wijzigingen van de prijs van de kinderopvang.

De commissie overlegt regelmatig met de pedagogisch medewerkers van de betreffende peuteropvang.

Alternatieve ouderraadpleging

Omdat kinderen meestal 1,5 a 2 jaar de peuteropvang bezoeken, is het soms moeilijk om ouders voor de OC te krijgen. Dan kiezen we voor alternatieve ouderraadpleging (AOR)

Tijdens bijvoorbeeld koffie-ochtenden of ouderavonden waar alle ouders welkom zijn, kan AOR plaatsvinden. In het kader van ouderbetrokkenheid in het algemeen zijn dit soort bijeenkomsten nuttig, maar ze zijn ook geschikt om ouders te bevragen over voorgenomen wijzigingen. Ouders kunnen dan op een lijst aftekenen dat ze zijn geweest (belangrijk voor de inzichtelijkheid) en of ze al dan niet akkoord gaan met een bepaalde wijziging. Het is dan wel van belang om de wijziging vooraf, bijvoorbeeld in een nieuwsbrief, beschreven te hebben zodat ouders ook echt de kans hebben gehad om na te denken over de wijziging en bijvoorbeeld vragen die ze hebben op voorhand al te bedenken.

Klanttevredenheidonderzoek

Eén keer per drie jaar wordt een klanttevredenheidonderzoek gehouden. We vragen ouders naar hun tevredenheid over de begeleiding, de accommodatie, veiligheid en hygiëne, de kosten enz. We gebruiken de uitkomsten om de dienstverlening waar nodig te verbeteren. Zoople Velsen streeft ernaar om op korte termijn het tevredenheidsonderzoek onderdeel te maken van de jaarlijkse cyclus.

Ouderbijeenkomsten

Op elke locatie worden elk jaar verschillende activiteiten en bijeenkomsten voor ouders georganiseerd. Dat varieert van ouderavonden met een opvoedkundig thema tot koffieochtenden. Op iedere peuteropvang is er minimaal 1 x per jaar een ouder/themabijeenkomst.

Klachtenregeling

Zoople Velsen heeft een klachtenregeling opgesteld volgens de wet klachtenrecht. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de pedagogisch medewerker. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan vindt een gesprek plaats met de manager.

Zoople Velsen is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Ouders kunnen hun klacht daar neerleggen. Dat kan ook als ze de klacht niet met een pedagogisch medewerker of manager besproken hebben.

Informatieverstrekking aan ouders

Iedere ouder heeft recht op informatie over zijn of haar kind. Er zijn echter wel verschillen. Hieronder zijn twee situaties uitgeschreven:

Ouders hebben samen het gezag

Voor ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen en die samen het gezag hebben. Krijgen gezamenlijk alle informatie over hun kind. Voor ouders die gescheiden zijn, die niet meer bij elkaar wonen en die wel beiden het gezag over het kind hebben, ligt het niet anders. Zij hebben beiden recht op alle informatie over hun kind. In de praktijk betekent dit dat zij alle twee een uitnodiging krijgen voor het 10-minutengesprek, en alle twee een uitnodiging voor ouderbijeenkomsten. Zie verdere uitleg hieronder.

Ouder(s) hebben geen gezag

Ouders die geen gezag (meer) hebben over een kind, hebben beperkt recht op informatie over hun kind. De ouder zal daar echter wel zelf om moeten vragen. De peuteropvang hoeft uit zichzelf geen informatie te geven aan deze ouder(s). Als het gaat om de vader, dan moet deze bovendien het kind hebben erkend, anders heeft hij geen recht op informatie, ook niet als hij erom vraagt. Dit beperkte recht op informatie betreft alleen belangrijke feiten en omstandigheden zoals: informatie over de ontwikkeling van de peuter en het beleid van de speelzaal. Als het belang van het kind zich tegen informatieverstrekking verzet, dan hebben de ouders ook geen recht op informatie. Dit kan het geval zijn als een bevoegde instantie, bijv. rechtbank of Raad van de Kinderbescherming daar een uitspraak over doet. Als dit op een locatie speelt, dan helpt de pedagogisch coach de pedagogisch medewerkers met het bepalen wat in dit geval de juiste handelwijze is.

3.4 Kennismakingsgesprek mentor met ouders/verzorgers

Als ouders voor de eerste keer hun kind brengen op de peuteropvang worden ouders en kind met open armen ontvangen. De mentor van het kind zal het kennismakingsgesprek voeren en met de ouders informatie uitwisselen. Dit gebeurt aan de hand van het entreeformulier.

Doel: wederzijds kennismaking en uitwisseling van informatie.

- a. Ouders geven informatie over hun kind.
- b. Pedagogisch medewerker geeft informatie over de peuteropvang.

3.5 Wennen

- In overleg met ouders worden afspraken gemaakt over de wenperiode van het kind. Per kind verschilt het wat er nodig is.
- De eerste keer, en zo nodig meerdere keren, mogen ouders bij hun kind op de peuteropvang blijven. Zo raken kind en ouder vertrouwd met de gang van zaken.
- Op het moment van het afscheid, neemt de pedagogisch medewerker het kind van de ouders over en zwaait samen met het kind de ouders uit.
- De pedagogisch medewerker spreekt met de ouders af dat ouders altijd even mogen bellen om te weten hoe het met hun kind gaat.
- Als het kind verdriet heeft, begeleidt de pedagogisch medewerker het kind en geeft het kind de ruimte om verdrietig te zijn. Mocht het verdriet te heftig zijn of te lang duren, worden de ouders gebeld.
- Het kind mag zo nodig de eerste tijd zo nodig zijn vertrouwde knuffel of lapje mee. Dit geeft een veilig gevoel.
- Er kan in zo'n geval afgesproken worden om een wenschema te maken. Het kind wordt bijvoorbeeld de eerste twee weken maar 1 uur per keer gebracht en dit wordt geleidelijk uitgebouwd.
- Mocht het wennen echt niet lukken dan kan in uitzonderlijke gevallen de ouder de optie gegeven worden om het kind voor een paar maanden terug te plaatsen op de wachtlijst. Om, als het kind er rijp voor is, een nieuwe start te maken.

4. Samenwerking met zorg- en hulpverleningsinstellingen

Om zo zorgvuldig mogelijk te handelen als er zorgen zijn om een kind, werkt Zoople Velsen samen met diverse partijen:

- Zoople Velsen werkt volgens de afspraken uit “Wijzer Samenwerken” (initiatief van JGZ)
- Zoople Velsen is partner in het Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

Vanuit deze intensieve samenwerking zijn er verschillende mogelijkheden van jeugdhulp of ouderadvies:

- Observatie van een peuter op locatie, door een jeugdverpleegkundige of orthopedagoog en gesprekken met ouders en pedagogisch medewerkers daarover;
- Ambulante begeleiding op de peuteropvang, bijv. vanuit MEE of Alert4You;

Daarnaast draagt Zoople Velsen in haar interne organisatie zorg voor een goede afhandeling van zorgelijke signalen:

- Er is een aandacht functionaris Kindermishandeling/Huiselijk Geweld;
- Zij coördineert en registreert naast dergelijke signalen ook andere situaties waarbij er sprake is van zorg.
- De aandacht functionaris begeleidt de pedagogisch medewerkers als er zich een zorgelijke situatie voordoet.

5. Competentiegericht begeleiden van pedagogisch medewerkers

Het vak van pedagogisch medewerker vraagt naast kennis en vaardigheden ook een specifieke houding en handwijze. Wat wij daarin bij Zoople Velsen belangrijk vinden, is vastgelegd in een competentieprofiel voor pedagogisch medewerkers. In coaching- en functioneringsgesprekken, maar ook bij de keuze van scholing, spelen de competenties een belangrijke rol.

5.1 Competenties pedagogisch medewerkers

Inlevingsvermogen

De pedagogisch medewerker staat open voor gevoelens en behoeften van zowel kinderen als ouders. Je realiseert je dat je eigen gedrag van invloed is op reacties en gevoelens bij kinderen en ouders en houdt hier bewust rekening mee:

- De omgang met de kinderen is toegewijd en met liefdevolle aandacht
- De pedagogisch medewerker houdt rekening met de wensen en belangen van kinderen en ouders en met hun persoonlijke omstandigheden waarin zij verkeren.
- De pedagogisch medewerker is bewust van eigen normen en waarden, handelt zonder vooroordelen en maakt geen onderscheid

Luisteren

De pedagogisch medewerker kan verbale en non-verbale boodschappen opnemen en begrijpen. Zij is geduldig en laat kinderen en ouders uitpraten en toont daadwerkelijke interesse.

- De pedagogisch medewerker laat door middel van lichaamstaal en oogcontact merken dat zij naar de kinderen en ouders luistert
- De pedagogisch medewerker onderbreekt de ander niet steeds en geeft ruimte om zijn/haar verhaal, mening, idee te kunnen vertellen
- De pedagogisch medewerker geeft door gedrag en houding blijk van interesse voor wat kinderen en ouders inbrengen.

Samenwerken

De pedagogisch medewerker draagt bij aan de harmonie, het samenwerkingsproces en de resultaten van het team. Zij werkt positief samen met collega's en (eventueel externe) samenwerkingspartners.

- De pedagogisch medewerker deelt kennis en ervaring met collega's (en samenwerkingspartners)
- De pedagogisch medewerker doet concessies aan het eigen belang als het gaat om het behalen van een gezamenlijk resultaat.
- De pedagogisch medewerker pakt ideeën van anderen positief op.
- De pedagogisch medewerker biedt collega's hulp aan bij problemen of conflicten en helpt hen hun doel te bereiken.

Professioneel handelen en optreden

De pedagogisch medewerker handelt zorgvuldig en adequaat volgens het pedagogisch beleidsplan en zij streeft naar verbeteringen en borging van kwaliteit. Ze heeft een positieve werkhouding en geeft zelf het goede voorbeeld.

- De pedagogisch medewerker vertegenwoordigt Zoople Velsen en draagt de organisatie positief uit.
- De pedagogisch medewerker bespreekt met collega's en/of leidinggevende als zij tegen knelpunten aan loopt.
- De pedagogisch medewerkers spreekt mensen erop aan wanneer gedrag van anderen buiten de pedagogische of organisatienormen valt.

- De pedagogisch medewerker doet niet mee aan roddelen over kinderen, ouders en collega's, zowel onder werktijd als daarbuiten. Zij stelt zich kritisch op naar anderen die dat wel doen.
- De pedagogisch medewerker beschermt gevoelige informatie over kinderen en ouders en verstrekt alleen informatie aan anderen indien deze daar werkelijk recht op hebben.

5.2 Begeleiding en ondersteuning pedagogisch medewerkers

Van pedagogisch medewerkers bij Zoople Velsen wordt een proactieve opstelling verwacht. Veel in het dagelijks reilen en zeilen beslissen de pedagogisch medewerkers van een locatie als team. Zij houden zelfstandig teamoverleg, waar zo nodig de manager en/of pedagogisch coach bij aanschuift.

Met alle pedagogisch medewerkers worden coaching gesprekken gevoerd, waarbij functie aspecten en de competenties aan de orde komen. Tijdens deze gesprekken wordt een coaching plan opgesteld of na evaluatie bijgesteld.

Wanneer er zorgen bestaan rondom een kind, wordt de betreffende pedagogisch medewerker intensief begeleid door de pedagogisch coach en indien nodig de aandachtsfunctionaris.

6. Gedragscode

Zoople Velsen wil een veilige, prettige en professionele omgeving bieden aan kinderen, ouders en medewerkers. Daartoe zijn duidelijke richtlijnen vastgesteld ten aanzien van o.a. pedagogisch handelen en veiligheid en gezondheid. Voor de branche kinderopvang is verder een beroepscode opgesteld door FNV, die wij als uitgangspunt hebben gehanteerd en aangevuld. Dit is beschreven in de gedragscode.

De gedragscode is een nadere invulling van de wettelijke bepalingen omtrent (seksuele) intimidatie, discriminatie, agressie en geweld van de CAO Kinderopvang, de Wet gelijke behandeling en de Arbowet. De gedragscode geldt voor medewerkers, directeur bestuurder, Raad van Toezicht, klanten en derden, aanwezig in gebouwen of op terreinen van Zoople Velsen⁶

---

⁶ Zie hiervoor verder protocol gedragscode Zoople Velsen